

**PROGRAM WYCHOWAWCZY SZKOŁY PODSTAWOWEJ
NR 48 IM. ADAMA PRÓCHNIKA**

Na lata 2010-2016

WARSZAWA 2010

I. Wstęp

Szkoła jest podstawową jednostką uprawnioną do realizowania zadań dotyczących kształcenia, wychowania i opieki, i winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

Podstawowym dokumentem pracy szkoły, uwzględniającym te zadania jest „Program wychowawczy szkoły”. Całościowo zawiera on treści i działania o charakterze wychowawczym i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli. Powinien obejmować opis zadań wychowawczych, które podejmuje dana szkoła. Zadania te częściowo są określone w ustawach oświatowych i rozporządzeniach, inne powinny być określone przez dyrektora i nauczycieli w konsultacji z rodzicami. Program wychowawczy szkoły obejmuje w szczególności:

- powinności wychowawcze, będące wymiarem pracy edukacyjnej każdego nauczyciela, określone w ramach zadań ogólnych szkoły;
- powinności i treści wychowawcze właściwe dla poszczególnych zajęć edukacyjnych;
- powinności wychowawców klasowych;
- treści wychowawcze, zawarte w statucie oraz regulaminie szkoły;
- harmonogram działań doraźnych i okolicznościowych;
- istniejące lub tworzone zwyczaje i obyczaje szkolne;
- zasady współpracy wychowawczej z rodzicami;
- zasady współpracy wychowawczej z samorządem terytorialnym;
- tematyczne, okresowe programy wychowawcze (krajowe, regionalne, lokalne i szkolne);
- zasady funkcjonowania i zadania samorządu uczniowskiego.

Poniżej przedstawiony „Program wychowawczy szkoły podstawowej”, skonstruowany został na podstawie wyznaczonych wcześniej zamierzeń, polegających na:

- poznaniu oczekiwań rodziców, możliwości ucznia, uwarunkowań dotyczących lokalnej społeczności i stworzeniu profilu absolwenta,
- ewaluacji poprzedniego programu wychowawczego,
- ustaleniu strategii wychowawczej szkoły

II. Program wychowawczy Szkoły Podstawowej nr 48 w Zespole Szkół nr 60 w Warszawie

1. Podstawa prawna
2. Założenia do programu wychowawczego szkoły
3. Misja szkoły
4. Cele wychowawcze
5. Projekt realizacji

1. Podstawa prawna

Szkolny program wychowawczy opracowany został na podstawie:

- Ustawy z dnia 7.09.1991 r o systemie oświaty z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 11.04.2007 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. 2007 nr 80 poz. 542)
- Podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. Nr 14 z 1999 r.).
- Konwencji o Prawach Dziecka.
- Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.
- Oczekiwań rodziców zawartych w ankiecie
- Rozpoznania potrzeb dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych wśród młodzieży.

2. Założenia do programu wychowawczego szkoły

- społeczność szkolną jako formę wspólnoty wychowawczej stanowią uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy pracownicy szkoły współpracujący w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku w podejmowaniu wspólnych zadań,
- każdy członek społeczności szkolnej jest osobą, człowiekiem wolnym, który świadomie przystąpił do tej społeczności i zdecydował się na jej współtworzenie oraz wie, że wolność niesie z sobą trud odpowiedzialności za dokonywane wybory,
- wszyscy pracownicy szkoły są wychowawcami – wychowują przez przykład swojej osobowości i zachowania
- zasadą wszystkich członków wspólnoty szkolnej powinien być brak obojętności,
- podstawowym prawem i obowiązkiem w szkole jest nauka i uczestniczenie w zajęciach,
- celem społeczności szkolnej jest wszechstronna i wzajemna pomoc udzielana uczniowi, czyli osobie żyjącej we współczesnym świecie w dążeniu do osiągnięcia dojrzałej osobowości i coraz pełniejszej wewnętrznej harmonii jego sfery fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, moralnej i duchowej.

3. Misja szkoły

Misją naszej szkoły jest wykreowanie absolwenta, który:

Jest kreatywny i komunikatywny:

- Wykorzystuje możliwości, jakie stwarza mu dom i szkoła.
- Potrafi działać w grupie zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami.

- Umie komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi, kulturalnie prezentować swój punkt widzenia, słuchać oraz rozważać poglądy innych.
- Nawiązuje współpracę z innymi ludźmi.
- Umie planować swoje działania i realizować je.
- Jest tolerancyjny.

Jest odpowiedzialny:

- Zna i stosuje zasady dobrego wychowania. Przestrzega zasad kultury osobistej, zachowania, słowa i ubioru.
- Umie przewidywać skutki swoich działań i jest gotów ponosić konsekwencje swoich czynów.
- Napotykając na problem stara się go rozwiązać. Jeśli trzeba zwraca się o pomoc do osób ze swojego najbliższego otoczenia.
- Działając w grupie, poczuwa się do współodpowiedzialności za efekty jej aktywności i cieszy się z sukcesów.
- Ma poczucie własnej wartości.
- Konflikty rozwiązuje pokojowo bez agresji słownej, psychicznej i fizycznej.
- Przestrzega zasad higieny osobistej.

Jest prawy:

- Rozróżnia dobre i złe uczynki.
- Jest świadomy swojej tożsamości narodowej.
- Dostrzega wartość tradycji, kultury, historii swojego kraju i regionu.
- Zna prawa dziecka oraz zna i stosuje prawa i obowiązki ucznia.
- Kulturuje tradycje szkoły.
- W swoim zachowaniu wykazuje dobre intencje.

Jest rozważny:

- Szanuje wartość życia, potrafi zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym.
- Zna zagrożenia związane z życiem we współczesnym świecie i w swoim środowisku i potrafi na nie reagować.
- Potrafi podejmować decyzje, a jeśli trzeba zmieniać je.

4. Zadania wychowawcze:

Zadania szkoły jako środowiska wychowawczego:

- Stworzenie bazy sprzyjającej wszechstronnemu rozwojowi i bezpieczeństwu ucznia.
- Tworzenie warunków do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwianie uczniom utrzymywania tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej.
- Tworzenie programów profilaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych dla dzieci i ich rodzin.
- Podejmowanie odpowiednich kroków w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji.

Zadania nauczyciela – wychowawcy:

- W miarę możliwości rozpoznaje środowisko rodzinne ucznia, szczególnie ucznia mającego problemy.
- Wspólnie z pedagogiem szkolnym zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla ucznia.
- Wspiera ucznia w budowaniu poczucia własnej wartości.
- Dąży do integracji zespołu klasowego.
- Sprawuje opiekę wychowawczą nad uczniami, w szczególności: tworzy warunki wspomagające ich rozwój, przygotowuje do uczestnictwa w życiu kulturalnym, społecznym i rodzinnym.
- Kształtuje właściwe stosunki między uczniami opierając je na tolerancji oraz poszanowaniu godności osobistej.
- Kształtuje umiejętność pracy w zespole, uczy demokratycznego podejmowania decyzji i elastyczności w zachowaniu.
- Kształci u dzieci umiejętność bezpiecznych zachowań oraz radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
- Przeciwdziała agresji psychicznej, słownej i fizycznej.
- Uświadamia wychowankom zagrożenia wynikające z bezmyślnego korzystania z Internetu, uzależnienia od gier komputerowych, palenia papierosów, spożywania alkoholu, eksperymentów z narkotykami.
- Koordynuje działania wychowawcze domu i szkoły, zachęca rodziców i opiekunów do uczestnictwa w kursach i warsztatach pedagogiczno-psychologicznych.

Cele ogólne:

W procesie kształcenia ogólnego szkoła na I i II etapie edukacyjnym kształtuje u uczniów:

- Postawy sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takie jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawczą, kreatywność, przedsiębiorczość, kulturę osobistą.
- Postawę obywatelską.
- Umiejętność podejmowania decyzji.
- Kreatywność oraz przygotowuje do pracy zespołowej.
- Gotowość do uczestnictwa w kulturze.
- Postawę poszanowania tradycji i kultury własnego narodu oraz szacunku dla innych kultur i tradycji.

Cele szczegółowe:

1. Ukazywanie uczniom konieczności doskonalenia samego siebie.
2. Wspieranie uczniów w poszukiwaniu wartości.
3. Integrowanie wychowawczych działań szkoły i rodziny.
4. Wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodziną.
5. Wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego, w tym koleżeństwa i przyjaźni.
6. Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym.
7. Tworzenie warunków do oceniania własnych zachowań, uczuć, postaw i umiejętności wynikających z doświadczeń związanych z uczestnictwem w życiu środowiska i kulturze.
8. Rozwijanie w uczniach postaw ciekawości, otwartości i poszanowania innych kultur.
9. Zapewnianie kształcenia promującego samodzielne, krytyczne i twórcze myślenie; ograniczenie do minimum działań schematycznych i odtwórczych.
10. Przygotowanie uczniów do samodzielnego zdobywania wiedzy.
11. Wdrożenie uczniów do korzystania z nowoczesnych narzędzi.

12. Rozwijanie w uczniach poczucia własnej wartości oraz wiary we własne możliwości.
13. Pobudzanie postaw kreatywnych ucznia w procesie zdobywania umiejętności i gromadzenia wiedzy.
14. Rozwijanie poczucia przynależności do grupy rodzinnej, społeczności lokalnej, grupy etnicznej, narodu, państwa, społeczności europejskiej i światowej.
15. Rozbudzanie zainteresowań przeszłością własną, swojej rodziny i narodu oraz korzeniami i rozwojem rodzimej kultury.
16. Tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu.
17. Wskazywanie zagrożeń, w tym cywilizacyjnych i społecznych.
18. Pobudzanie wrażliwości uczniów na piękno świata, wartość życia oraz rozwijanie postaw proekologicznych.
19. Kształtowanie postawy szacunku do zwierząt i przyrody oraz odpowiedzialności za ich stan.
20. Rozbudzanie zainteresowania dziecka własnym zdrowiem i rozwojem, ułatwianie nabywania podstawowych umiejętności dbania o swoje zdrowie, w tym higienę osobistą.
21. Współpraca z rodzicami w przygotowaniu uczniów do okresu dojrzewania i pozytywnego przyjęcia przejawów związanych z rozwojem fizycznym i psychicznym dziecka, pomoc w kształtowaniu pozytywnego stosunku do płciowości.

5. Projekt realizacji:

Lp.	Nr celu szczeg.	Zadania do realizacji	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Ewaluacja
1.	1 , 12	<p>Wskazanie i analizowanie przyczyn sukcesów i porażek.</p> <p>Wspieranie rozwoju mocnych stron dziecka i odkrywanie jego talentów.</p> <p>Organizowanie pomocy uczniom z niepowodzeniami szkolnymi oraz systematyczny odnotowywanie postępów tych uczniów.</p> <p>Organizowanie pomocy uczniom z problemami w zachowaniu oraz systematyczne wspieranie właściwych zachowań.</p> <p>Wspieranie uczniów szczególnie uzdolnionych (różne formy pomocy w tym typowanie do stypendium).</p>	<p>Scenariusze lekcji z programu „Spójrz inaczej”.</p> <p>Stosowanie pozytywnej motywacji na wszystkich zajęciach szkolnych.</p> <p>Karty obserwacji.</p> <p>Organizowanie pomocy koleżeńskiej.</p> <p>Kierowanie na badania i konsultacje do poradni.</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele wszystkich przedmiotów</p>	<p>obserwacja, rozmowa, sprawdziany, analiza dokumentów</p>

Lp.	Nr celu szczeg.	Zadania do realizacji	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Ewaluacja
2.	2	<p>Zaznajomienie z prawami człowieka i Konwencją Praw Dziecka.</p> <p>Przybliżenie i interpretacja zasad moralnych wynikających z Dekalogu.</p> <p>Kształtowanie umiejętności świadomego wyboru i odmawiania ludziom zachęcającym do postępowania niezgodnego z sumieniem i wyznawanymi zasadami.</p>	<p>Program „Wartości w naszym życiu”</p> <p>Czytanie i omawianie fragmentów „Deklaracji praw człowieka” i „Konwencji Praw Dziecka” oraz tekstów zawartych w programach: j. polskiego, historii, religii, etyki</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele: j. polskiego, historii, religii, etyki.</p>	<p>rozmowy, autorefleksja stała możliwość obcowania z regulaminem (dostępny w każdej pracowni) wyniki klasyfikacji</p>
3.	3, 4	<p>Rozpoznanie środowiska rodzinnego uczniów, rozpoznanie potencjalnych możliwości i ich potrzeb (w tym rozpoznanie sytuacji zdrowotnej ucznia, materialnej, rodzinnej, problemów dydaktycznych i wychowawczych).</p> <p>Współpraca z pedagogiem szkolnym, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną</p>	<p>Analiza dokumentów szkolnych ucznia przekazanych z poprzedniej szkoły (świadectwa, karta zdrowia, opinie z poradni, dane z kwestionariusza)</p> <p>Ankieta</p> <p>Indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami</p>	<p>wychowawca, nauczyciele, pedagog</p>	<p>dokumentacja podjętych działań i proponowanych rozwiązań</p> <p>analiza sprawozdań z zebrań z rodzicami</p>
4.	5	<p>Integrowanie zespołu klasowego.</p> <p>Ustalanie czytelnych zasad i konsekwentne przestrzeganie ich.</p>	<p>Zajęcia integracyjne.</p> <p>Tworzenie klasowego systemu zasad i konsekwencji.</p>	<p>wychowawca, nauczyciele, pedagog</p>	<p>obserwacja</p>

Lp.	Nr celu szczeg.	Zadania do realizacji	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Ewaluacja
		<p>Rozwijanie umiejętności interpersonalnych (zachowania asertywne, bezpieczne komunikowanie, aktywne słuchanie).</p> <p>Kształcenie rozwiązywania konfliktów, respektowanie praw innych, wyrażanie opinii i formułowanie wniosków w taktowny sposób.</p>	<p>Program „Spójrz inaczej”.</p> <p>Realizacja programu „ Zero tolerancji dla przemocy w szkole”.</p>		
5.	6, 7	<p>Znajomość regulaminu szkoły.</p> <p>Rozumienie praw i obowiązków ucznia zawartych w dokumentach szkolnych.</p> <p>Ocena i samoocena zachowania.</p> <p>Tworzenie tradycji i obrzędowości klasy i szkoły.</p> <p>Poznanie reguł zachowania w różnych sytuacjach i miejscach. Tworzenie wzorców kulturalnego zachowania w szkole i w miejscach publicznych.</p> <p>Uczenie samorządności i kształtowanie poczucia odpowiedzialności.</p>	<p>Omówienie dokumentów szkolnych jak: Statut, WSO.</p> <p>Uczestnictwo w wydarzeniach szkolnych, np. akademie, Dzień Otwartych Drzwi.</p> <p>Wybory do Samorządu Klasowego i Szkolnego.</p> <p>Lekcje savior vivre'u.</p> <p>Udział w pracach samorządu.</p>	wychowawca, nauczyciele, pedagog, opiekun samorządu	konkursy, obserwacja zachowań uczniów
6.	8	Kształtowanie postaw tolerancji. Poznanie	Warsztaty na godzinie wychowawczej	wychowawca,	prezentacja prac

Lp.	Nr celu szczeg.	Zadania do realizacji	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Ewaluacja
		odmiennych tradycji. Zachęcanie do zrozumienia i szacunku dla innych postaw, poglądów, wierzeń i obrzędów.	Zajęcia prowadzone w oparciu o program „Spójrz inaczej” Dyskusje Analiza tekstów zawartych w programie jęz. polskiego i historii przyrody pod kątem rozbudzania ciekawości świata.	nauczyciele jęz. polskiego, historii i przyrody	uczniów, obserwacja
7.	9, 13	Pozytywne motywowanie uczniów otwarcie wygłaszających swoje poglądy. Wspieranie samodzielnego myślenia.	Nagradzanie uczniów wykazujących inicjatywę i niezależnie myślących.	wszyscy nauczyciele	obserwacja
8.	10, 11	Rozwijanie umiejętności efektywnego uczenia się. Zapoznanie z różnymi technikami uczenia się. Zaktywizowanie uczniów. Organizowanie własnego warsztatu pracy.	Pogadanka Ćwiczenia Praca w grupach Lekcje biblioteczne Lekcje informatyki	wychowawca, nauczyciel informatyki, bibliotekarz	wyniki klasyfikacji
9.	14, 15	Uczenie szacunku dla symboli narodowych, państwowych i religijnych. Poznanie historii i kultury Polski, regionu i	Udział w akademiach i innych wydarzeniach upamiętniających ważne wydarzenia historyczne. Wigilia i Wielkanoc klasowa, obchody świąt i	wychowawcy, nauczyciele: historii, plastyki,	akademie i uroczystości szkolne

Lp.	Nr celu szczeg.	Zadania do realizacji	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Ewaluacja
		rodziny; kultywowanie ich tradycji. Rozwijanie tożsamości europejskiej.	rocznic.	muzyki, jęz. polskiego	
10.	16, 17	Uświadomienie uczniom zagrożeń obecnych we współczesnym świecie i nauka unikania ich. Uwrażliwienie na szkodliwość palenia papierosów, picia alkoholu, uzależnienia od internetu i gier komputerowych.	scenariusze „Spójrz inaczej” Prelekcje, pogadanki, dyskusje, projekty Zajęcia ze specjalistami, pedagogiem szkolnym	wychowawca, pedagog, zaproszeni specjaliści	obserwacja zachowań patologicznych wśród dzieci
11.	18, 19	Kształtowanie postaw szacunku należnego przyrodzie ożywionej i nieożywionej. Wskazywanie na potrzebę i konieczność zgodnego współżycia człowieka z przyrodą. Rozwijanie wrażliwości na piękno krajobrazu, sztuki architektów, troski o estetykę otoczenia. Przejawianie troski o środowisko bliższe i dalsze. Kształtowanie aktywnych postaw w działaniach na rzecz środowiska. Uświadomienie, że zwierzę nie jest rzeczą, ale	Dyskusja, wnioski Wycieczki krajoznawcze Udział w akcjach „Sprzątanie świata”, itp... Program „Komu potrzebne są biedronki?”	wychowawca, nauczyciele przyrody, jęz. polskiego, plastyki	zbiórki darów na rzecz schronisk dla zwierząt konkursy

Lp.	Nr celu szczeg.	Zadania do realizacji	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Ewaluacja
		żywym stworzeniem potrzebującym naszej opieki.			
12.	20, 21	Edukacja prozdrowotna Uwrażliwienie na higienę osobistą i stosowność ubioru do sytuacji Propagowanie zdrowego stylu życia: rozsądnej diety, higieny okresu dojrzewania. Propagowanie aktywnego i bezpiecznego wypoczynku.	Program „Spójrz inaczej” Zebranie z rodzicami w formie warsztatowej z udziałem specjalisty, np. pedagoga, pielęgniarki Lekcje wychowania do życia w rodzinie	wychowawca, zaproszeni specjaliści	obserwacja

I. PODSUMOWANIE

Powyższy program jest podstawą do skonstruowania przez wychowawców klasowych planów wychowawczych. Zaznaczyć należy także, że ma on charakter otwarty i może ewaluować w miarę potrzeb.

Powyższy dokument został zredagowany przez zespół w składzie:

- Krystyna Inowolska
- Dorota Burdun
- Magdalena Sysik